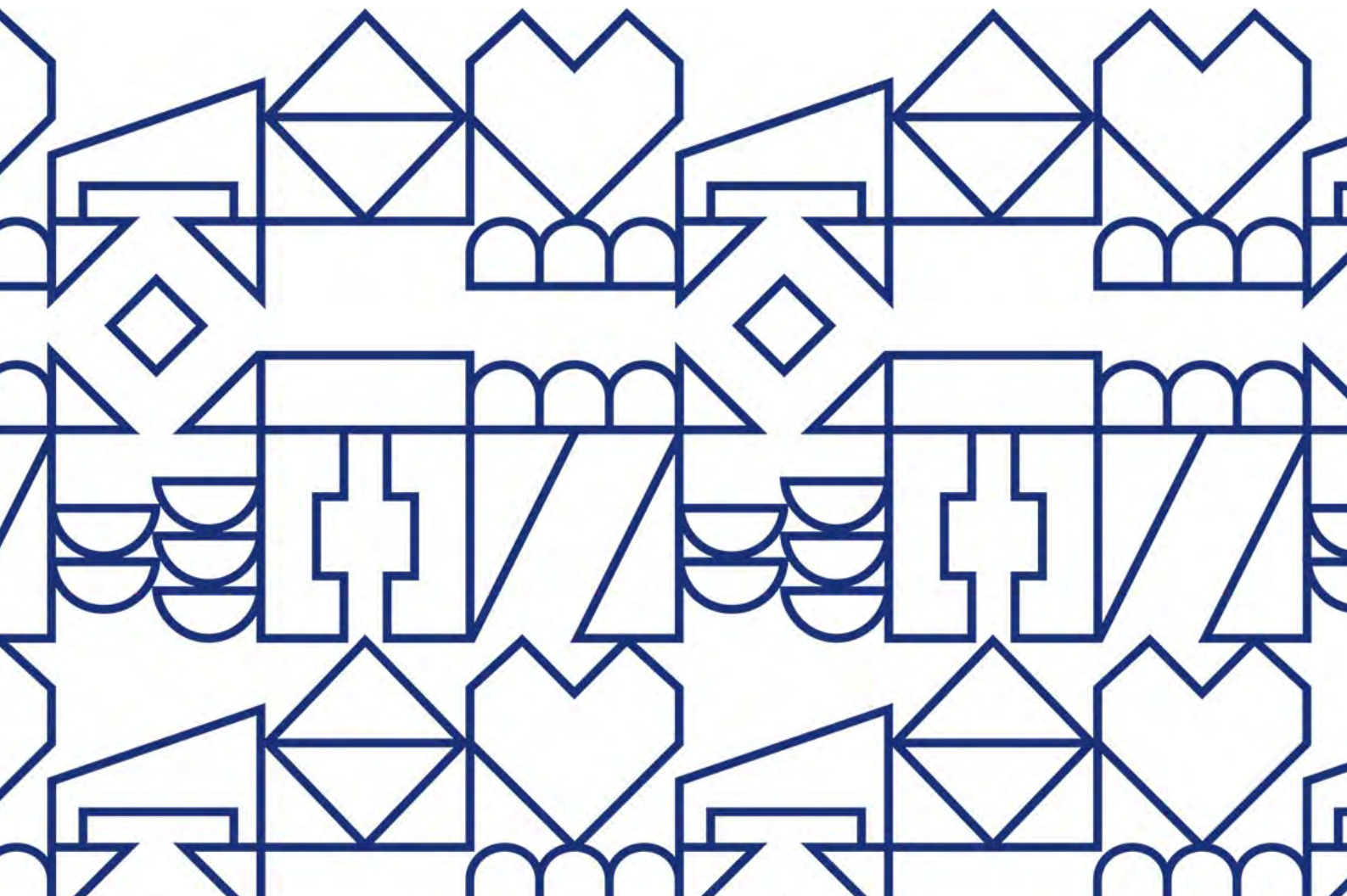

Seinäjäki

Seinäjoen kaupungin hankintaohje

Kaupunginhallituksen hyväksymä 4.12.2017 § 456

Sisällys

Johdanto	3
1. Hankintavaltuudet	3
2. Hankintojen toteutus.....	4
2.1. Periaatteet	4
2.2. Kansallisen kynnyksarvon alittavat hankinnat eli pienhankinnat.....	5
2.3. Kansallisen ja EU-kynnyksarvon ylittävät hankinnat	6
2.4.Hankinnoista ilmoittaminen	6
2.5. Hankintojen käynnistäminen	7
3. Muutoksenhaku.....	7
3.1. Kynnyksarvon alittavat hankinnat	7
3.2. Kynnyksarvon ylittävät hankinnat	7
4. Hankinta-asiakirjat.....	7
4.1. Hankinnan dokumentointi ja seuranta	7
4.2. Hankinnan vastaanotto ja hyväksyminen.....	7
4.3. Ostolaskut	8
5. Asiakirjojen julkisuus	8
6. Esteellisyys.....	8
7. Materiaalin hallinnointi	8
7.1. Saatavuus ja varastointi	8
7.2. Käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely.....	9
8. Hankintaorganisaatio.....	9
9. Muiden näkökulmien huomioiminen hankinnassa	9
9.1 Ympäristö	9
9.2 Sosiaaliset kriteerit.....	9

Johdanto

Seinäjoen kaupungin tärkeimmät hankintoja ohjaavat periaatteet määritellään valtuuston hyväksymässä kaupungin hankintasäännössä, jota tämä ohje täydentää.

Kaikki hankinnat tulee toteuttaa kustannustehokkaasti ja suunnitelmallisesti sekä mahdollisimman tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ympäristönäkökohdat huomioiden. Hankinnoissa tulee aina pyrkiä kokonaistaloudellisesti edullisimpaan lopputulokseen. Hankintaan tulee olla perusteltu tarve ja hankintaan tarpeelliset varat on oltava osoitettuna ennen hankinnan aloittamista. Osallistuminen eri hankintarenkaisiin arvioidaan tapauskohtaisesti.

Ehdokkaita ja tarjouksen tekijöitä on kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Hankinnoissa on toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten, ehtojen ja menettelytapojen tulee olla suhteessa hankinnan vaativuuteen ja sen taloudelliseen arvoon.

1. Hankintavaltuudet

Toimivallasta hankinta-asioissa määrätään

- Seinäjoen kaupungin hallintosäännössä ja siihen perustuvissa toimintasäännöissä.

Näiden pohjalta tehdyistä delegointipäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa rekisteriä.

Voimassa olevan hallintosäännön ja siihen perustuvien toimintasääntöjen mukaan tavaroiden ja palveluiden hankintavaltuudet ovat seuraavat:

<i>Hankkiva organisaatio:</i>	<i>Hankintajohtaja:</i>	<i>Toimialajohtaja / liikelaitoksen johtaja/ hallintojohtaja</i>	<i>Kaupunginhallitus / liikelaitoksen johtokunta:</i>
Kaupunki	≤ 200 000 euroa	200 000 < X ≤ 400 000 euroa	> 400 000 euroa
Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitos	-	≤ 400 000 euroa	> 400 000 euroa
Seudulliset yhteishankinnat	ilman ylärajaa	-	-

Voimassa olevan hallintosäännön ja siihen perustuvien toimintasääntöjen mukaan talonrakennusurakoiden ja yhdyskuntateknisten urakoiden sekä kaupunkiympäristön toimialaa koskevien suunnittelupalveluhankintojen hankintavaltuudet ovat seuraavat:

<i>Hankittava palvelu:</i>	<i>Kaupunkiympäristöjohtaja</i>	<i>Kaupunkiympäristö-lautakunta</i>	<i>Kaupunginhallitus</i>
Yhdyskuntatekninen urakka	≤ 400 000 euroa	> 400 000 euroa	
Talonrakennusurakka	≤ 400 000 euroa		> 400 000 euroa
Suunnittelupalvelut	≤ 400 000 euroa		

2. Hankintojen toteutus

2.1 Periaatteet

Hankintasopimukset voidaan laatia käyttäen hyväksi julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja tai muita soveltuvia hankinnan laadun edellyttämiä alan yleisiä sopimusehtoja. Sopimusehtoja käytettäessä on varmistettava niiden soveltuvuus kyseiseen hankintaan.

Hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa on perusteena käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa huomioiden mahdolliset optio- tai muut ehdot hankintalaissa säädetyllä tavalla. Hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään niin, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin, tämä tapahtuu mahdollistamalla osatarjoukset Kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa on pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys.

Hankintaa ei saa pilkkoa eriin tai laskea sen arvoa poikkeuksellisin menetelmin hankintalain soveltamisen välttämiseksi. Tavara- tai palveluhankintaa ei saa liittää rakennusurakkaan tai hankintoja muutoin yhdistellä keinotekoisesti hankintalain soveltamisen välttämiseksi.

Kaikissa tarjouspyynnöissä tulee pyytää kokonaishinta, joka kattaa mm. laskutus- ja toimituskulut. Lisäksi on huomioitava kaupungin muut yleiset ehdot, kuten maksuehdot.

Laadunmääritys tapahtuu kunkin toiminta-alueen erityistarpeiden pohjalta. Hankintayksiköllä on vastuu siitä, että laatuvaatimukset asetetaan riittävän korkealle. Laatuvaatimuksia ei tule asettaa korkeammiksi, kuin mitä kulloinkin on tarpeellista.

Tavarahankinnat on pyrittävä kohdistamaan yleisesti saatavilla oleviin malleihin ja laatuihin ellei erityisistä syistä muuta johdu.

Terveystenhoito- ja sosiaalipalveluhankinnoissa voidaan yksittäistapauksissa tehdä myös suora hankintana, mikäli asiakkaan erityistarpeet sitä vaativat niin kuin siitä on hankintalaissa (110 §) säädetty.

Hankinnat tulee pyrkiä ajoittamaan edullisimpaan mahdolliseen ajankohtaan.

Vakuudet ja ennakot

Hankintasopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi hankintayksikkö voi tarvittaessa vaatia vakuuden. Tästä pitää olla maininta jo tarjouspyyntöasiakirjoissa, kuten muistakin sopimusehdoista.

Vakuudeksi voidaan hyväksyä raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus tai tilaajan hyväksymä muu luotettava vakuus.

Jos tavara tai palvelu maksetaan erissä, maksusuunnitelman on oltava takapainotteinen tai vastattava tavarantoimituksen tai palvelun toimitusaikataulua tai valmiusastetta.

2.2 Kansallisen kynnsarvon alittavat hankinnat eli pienhankinnat

Yleistä

Ensisijaisesti pienhankinnat toteutetaan käyttämällä kaupungin valmiita hankintajärjestelyjä (esim. puitejärjestely tai muu sopimus). Sopimukset löytyvät Laari-sopimustenhallintajärjestelmästä ja yleisimpien, yhteisesti käytettyjen sopimusten osalta myös Aaltonetistä materiaalihallinnon sivuilta. Asianhoitajan on aina ennen uutta hankintaa varmistettava, onko kaupungilla hankinnan kohteesta voimassa olevaa sopimusta.

Mikäli pienhankintoja toteutetaan tiettyjen tuotteiden tai palveluiden osalta usein, tulee arvioida näiden tuote- tai palveluryhmien kilpailuttamisen tarve laajempaa järjestelyä.

Erikseen toteutettavat pienhankinnat on pääsääntöisesti kilpailutettava. Myös arvoltaan erittäin pienissä hankinnoissa tulee hyödyntää kilpailua ja markkinoilla olevaa tarjontaa sekä vertailla hintoja eri toimittajien välillä.

Pienhankinnoista ei tarvitse julkaista kansallista HILMA -hankintailmoitusta, mutta tarjoukset on pyydettävä kilpailun aikaansaamiseksi riittävän monelta toimittajalta, mikäli se on mahdollista. Lisäksi on mahdollisuuksien mukaan julkaistava avoin tarjouspyyntö.

Tuotteiden tilaaminen suoraan ns. kiertäviltä kauppiailta on pääsääntöisesti kielletty. Ilman etukäteen sovittua tapaamisaikaa ei tarvitse suostua tuote-esittelyyn. Jos esiteltävänä olevista tuotteista kaupungilla on voimassa oleva hankintasopimus jonkun muun toimittajan kanssa, ei ostoa saa suorittaa muilta yrityksiltä. Silloinkin kun voimassa olevaa hankintasopimusta ei ole olemassa, ostoja saa tehdä vain sellainen henkilö, jolla on siihen valtuudet ja oikeudet.

Tarjouspyynnön laatiminen

Pienhankintojen tarjouspyyntö on laadittava niin, että siihen perustuvat tarjoukset ovat keskenään vertailukelpoisia. Tarjouspyynnössä ilmoitetaan mm.

- hankinnan kohteen määrä, laji ja laatu
- tekniset ja toiminnalliset vaatimukset
- palveluhankinnoissa palvelukuvaus
- tarjousten valintaperuste ja käytettävät vertailuperusteet
- tarjouksen jättöaika ja osoite, johon tarjous toimitetaan

Tarjoukset tulee pyytää samanaikaisesti kaikilta tarjoajilta. Tarjousten jättämisen jälkeen tarjouksia ei saa pyrkiä tinkimään. Tarjoukset, jotka eivät vastaa hankinnan kohdetta ja vaatimuksia, tulee hylätä. Tarjouksista tulee hyväksyä se, joka on ilmoitettujen valintaperusteiden mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tai hinnaltaan halvin.

Hankintapäätös

Yli 3 000 euron hankinnoista tehdään viranhaltijapäätös, joka arkistoidaan. Mikäli hankinta toteutetaan valmiin hankintajärjestelyn kautta, ei erillistä hankintapäätöstä tarvitse tehdä ellei hankintasopimuksessa ole näin erikseen sovittu.

Tavara- ja palveluhankinnat, joiden arvo on enintään 500 euroa

Kun kyseessä on yksittäinen pienhankinta eikä tavaralle tai palvelulle ole sopimustoimittajaa, voi tuloksyksikkö suorittaa hankinnan oman hankintansa mukaan joko kilpailuttamalla kevennetysti tai suoraan parhaaksi katsotulta toimittajalta. Suorassa ostossa tuloksyksikkö suorittaa tilauksen ilman tarjouspyyntöä vain yhdeltä toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella. Tilaus tulee aina tehdä kirjallisena.

Hankinnasta vastaa hankkivan tulosyksikön päällikkö. Hankinnan voi siirtää hankintatoimen toteutettavaksi.

Tavara- ja palveluhankinnat, joiden arvo on yli 500 euroa ja alle hankinnan kansallisen kynnsarvon

Ennen tarjouspyyntöä tulee suorittaa markkinakartoitus. Tarjoajien soveltuvuutta arvioidaan markkinatiedon pohjalta ja tarjouspyyntö lähetetään vähintään kolmelle tarjoajalle jos mahdollista. Erityisestä syystä hankinta voidaan toteuttaa myös suoraan hankintana.

Hankinnasta laaditaan viranhaltijapäätös (yli 3 000 euron hankinnat) ja tilaus tehdään kirjallisena. Ennen hankintapäätöksen tekemistä tulee kilpailun voittaneen yrityksen lakisääteisten velvoitteidensa hoitaminen selvittää. Tilaus tai sopimus tulee tehdä kirjallisena.

Hankinnan toteutuksesta vastaa hankintatoimi.

Rakennusurakat ja suunnittelupalvelut, joiden arvo on enintään 20 000 euroa

Kun kyseessä on yksittäinen pienurakka eikä sopimustoimittajaa ole, voi Kaupunkiympäristön toimialan tulosyksikön päällikkö suorittaa hankinnan joko kilpailuttamalla tai suoraan parhaaksi katsotulta toimittajalta. Suorassa ostossa yksikkö suorittaa tilauksen ilman tarjouspyyntöä yhdeltä toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella. Hankinnasta laaditaan viranhaltijapäätös ja tilaus tehdään kirjallisena.

Hankinnan toteutuksesta vastaa Kaupunkiympäristön toimialan vastuunalaisen yksikön tulosyksikön päällikkö.

Rakennusurakat ja suunnittelupalvelut, joiden arvo on yli 20 000 euroa ja alle kansallisen kynnsarvon

Ennen tarjouspyyntöä tulee suorittaa markkinakartoitus. Tarjoajien soveltuvuutta arvioidaan markkinatiedon pohjalta ja tarjouspyyntö lähetetään vähintään kolmelle tarjoajalle jos mahdollista. Hankinnasta laaditaan viranhaltijapäätös ja tilaus tehdään kirjallisena. Ennen hankintapäätöksen tekemistä tulee kilpailun voittaneen yrityksen lakisääteisten velvoitteidensa hoitaminen selvittää. Hankinnasta laaditaan viranhaltijapäätös ja tilaus tehdään kirjallisena.

Hankinnan toteutuksesta vastaa Kaupunkiympäristön toimialan vastuunalaisen yksikön tulosyksikön päällikkö

2.3 Kansallisen ja EU-kynnsarvon ylittävät hankinnat

Kansallisen ja EU-kynnsarvon ylittävissä hankinnoissa noudatetaan kaupungin ohjeiden lisäksi säädettyjä lakeja ja asetuksia.

2.4 Hankinnoista ilmoittaminen

Kansallisen ja EU-kynnsarvon ylittävien hankintojen ilmoittamisessa noudatetaan säädettyjä lakeja ja asetuksia.

Pienhankinnoissa hankkiva yksikkö määrittelee tarjouspyynnön julkaisutavan. Jos mahdollisia tarjoajia ei ole riittävästi tiedossa, tulee hankintayksikön varmistaa tarjouspyynnön riittävä julkisuus esim. ilmoittamalla asiasta lehdessä tai kaupungin sähköisissä viestintävälineissä.

2.5 Hankintojen käynnistäminen

Ennen hankinnan käynnistämistä on aina arvioitava, onko hankinta tarpeen toteuttaa ja hankintaan on varattu määräraha.

Jos hankinnan toteuttaa hankintatoimi, tulee hankintaa tarvitsevan yksikön tehdä hankinnan kohteesta materiaalihallintoon hankintaesitys hankinnan toteuttamiseksi. Hankintaesityksellä tulosityksikön päällikkö valtuuttaa materiaalihallinnon toteuttamaan hankinnan.

3. Muutoksenhaku

Hankintapäätökseen liittyvät muutoksenhakuohjeet on aina annettava samalla, kun tehty hankintapäätös annetaan tiedoksi.

3.1 Kynnysarvon alittavat hankinnat

Alle kansallisen kynnysarvon jäävien hankintojen (pienhankinnat) hankintapäätöksistä ei ole valitusoikeutta markkinaoikeuteen, mutta asianosainen voi tehdä niistä hankintaoikaisuvaatimuksen hankintapäätöksen tekemiseen toimivastuiselle viranhaltijalle.

Hankintapäätöksentekijä voi käyttää hankintaoikaisua myös oma-aloitteisesti korjaamiskeinona, mikäli päätöksenteossa havaitaan virhe.

Kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa myös kunnan jäsenellä on mahdollisuus hakea muutosta kuntalain mukaan.

3.2 Kynnysarvon ylittävät hankinnat

Kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa on annettava hankintaoikaisuvaatimusohjeet sekä ohjeet valittamisesta Markkinaoikeuteen.

4. Hankinta-asiakirjat

4.1 Hankinnan dokumentointi ja seuranta

Jokaisesta hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus tai tilaus. Asianhoitaja vastaa hankintaan liittyvien asiakirjojen huolellisesta säilyttämisestä. Materiaalihankinnoissa asiakirjat tulee säilyttää 2 vuotta sopimuksen päättymisestä ja palveluhankinnoissa 10 vuotta. Päättymisajankohtana on pidettävä pisintä mahdollista ajankohtaa, esimerkiksi takuun päättymisajankohtaa.

4.2 Hankinnan vastaanotto ja hyväksyminen

Hankinnan kohdetta vastaanotettaessa on määrä ja laatu tarkistettava viipymättä. Puutteellisesta toimituksesta on reklamoitava toimittajaa viipymättä kirjallisesti.

Laitteen saa hyväksyä vastaanotetuksi vasta, kun sille on suoritettu käyttöönottotarkastus ja -testaus, jossa on todettu, että laite on toimintakunnossa ja täyttää sille asetetut suoritusarvot sekä muut hankintasopimuksen ehdot. Teknisesti vaativista ja laajoista hankinnoista on laadittava

vastaanottopöytäkirja. Laajoissa järjestelmätoimituksissa hyväksymismenettelystä ja käyttöönotosta takuuaikoihin, testauksiin ja portaittain maksuposteihin on sovittava jo toimitussopimusta laadittaessa.

4.3 Ostolaskut

Hankintoja koskeva maksuliikenne tulee hoitaa kaupungin ohjeiden mukaisesti. Hankintaan kohdistuva lasku maksetaan hyväksytyä toimitusta vastaan. Laskut tulee tarkastaa ja hyväksyä määräaikojen puitteissa vuotuisesta ajankohdasta riippumatta.

5. Asiakirjojen julkisuus

Hankintaa koskevien asiakirjojen laatimisessa on noudatettava yleisten asiakirjojen julkisuudesta annettuja säädöksiä. Tarjouspyyntö on julkinen, kun se on julkaistu. Tarjoukset ovat julkisia asianosaisille, kun hankintapäätökset on allekirjoitettu ja tarvittaessa tarkastettu. Hankintaa koskevat tarjousasiakirjat ja käsittelyä varten laaditut selvitykset ovat ns. yleisöjulkisia, kun sopimus on allekirjoitettu. Tarjouksiin liitetyt liike- ja ammattisalaisuudet eivät ole julkisia.

Tarjouksen kokonaishinta (vertailuhinta) on julkinen hankintapäätöksen jälkeen. Kirjallisina tehdyistä hankintapäätöksistä perusteluineen on tiedotettava kuntalain ja hankintalain edellyttämällä tavalla. Hankintapäätökseen kuuluvat valintaperusteet ja vertailupisteitys ovat julkisia.

Liikesalaisuudet tämä tulee ottaa huomioon hankintapäätöstä tehtäessä. Tarjoajaa tulee tarjouspyynnössä pyytää merkitsemään liikesalaisuudet tarjoukseen erikseen.

6. Esteellisyys

Esteellisyydestä on säädetty kuntalaissa ja hallintolaisissa. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankinnan valmisteluun, esittelemiseen, päättämiseen, hankinnan valvontaan ja vastaanottoon eikä muiden hankintaan liittyvien asioiden käsittelyyn.

Yksityishenkilöiden omien hankintojen suorittaminen kaupungin laskuun, varastosta tai käyttäen kaupungin hankintasopimuksia on kiellettyä.

7. Materiaalin hallinnointi

7.1 Saatavuus ja varastointi

Jos tavaraa on jatkuvasti kohtuuhintaan saatavissa, tarpeetonta varastointia on vältettävä. Hankintayksikön oma käyttövarasto on mitoitettava niin, ettei kohtuutonta varastoon sitoutunutta pääomaa ja hävikkiä synny. Yleiseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden varastoinnista vastaa varastotoimi, muiden osalta ao. yksikkö.

Tässä sanotut ohjeet eivät koske varastointia, joka suoritetaan poikkeusoloja tai katastrofitilanteita varten.

7.2 Käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely

Uudelleen sijoittaminen

Alkuperäisestä käytöstään poistetut, mutta vielä muuhun käyttöön kelpaavat tavarat tulee ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan kaupungin sisäiseen käyttöön. Näistä tavaroista on toimialojen tiedotettava koko kaupunkia kattavasti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Ostava yksikkö on tarvittaessa velvollinen korvaamaan myyvälle yksikölle käyvän hinnan.

Myyminen

Mikäli tavaroita ei saada uudelleensijoitettua edellisen kohdan mukaisesti, on ne myytävä ostotarjousten perusteella tai julkisella huutokaupalla. Em. myyntitoimenpiteistä, tavaroiden säilytyksestä ja kuljetuksista ei saa kuitenkaan aiheutua kaupungille tavaroiden myyntihinnan ylittäviä kustannuksia.

Hävittäminen ja lahjoittaminen

Mikäli uudelleen sijoitus tai myynti ei ole taloudellisesti perusteltua, on käytöstä poistettu irtain omaisuus hävitettävä tai lahjoitettava yleishyödylliseen käyttöön. Hävittämisen tai lahjoittamisen edut säilyttämiseen verrattuna on voitava taloudellisin tai muin erityisin perustein osoittaa. Hävittäminen tai lahjoittaminen on toteutettava kaupungille mahdollisimman taloudellisesti.

Vaarallisten aineiden ja lääkkeiden hävittäminen on toteutettava viranomaismääräyksiä noudattaen.

Suojattavaa aineistoa (esim. tietotekniset laitteet) sisältävien tuotteiden jatkokäsittelyssä on niihin liittyvien tietoturvariskien vuoksi omat ohjeensa.

8. Hankintaorganisaatio

Materiaalihallinto vastaa kaikista Seinäjoen kaupungin materiaali- ja palveluhankinnoista sekä hankintarenkaan hankinnoista. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa yhdyskuntatekniikan ja talonrakennuksen urakoista sekä teknistä toimialaa koskevien suunnittelupalveluiden hankinnoista.

9. Muiden näkökulmien huomioiminen hankinnassa

9.1 Ympäristö

Kaikissa hankinnoissa on huomioitava kestävä kehitys ja hankinnan kohteen ympäristövaikutukset. Vaikutukset on huomioitava sekä hankintavaiheessa että hankinnan kohteen elinkaaren aikana.

9.2 Sosiaaliset kriteerit

Sosiaalisina kriteereinä voidaan käyttää esimerkiksi pitkäaikaistyöttömien, maahanmuuttajien tai kehitysvammaisten työllistämistä hankinnan kohteeseen liittyvissä tehtävissä. Sosiaalisen kriteerin kautta sopimuskumppanit saadaan sitoutettua yhteiskunnalliseen vastuuseen ja sitoutumaan työllistämään tarjouspyynnössä eritellyn kohderyhmän työntekijä yrityksen palvelukseen.

Hankinnan kohteen määrittelyssä tulee sosiaalista kriteeriä käytettäessä muotoilla kriteerit hankinnan kohteen määrittelyihin. Vaatimukset eivät saa olla kohtuuttomia hankinnan kohteeseen nähden.